

Opasraportti

HuTK - Saamen kielen tulkkaus 2009-2011 (2009 - 2011)

Saamen kielen tulkkaus

Osoite: Giellagas-instituutti/Saamen kielen tulkkaus, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

Puhelin: amanuenssi 08-553 3486, lehtori 08-553 3490

Faksi: 08-553 3451

Sähköposti: Henkilökunnan sähköpostiosoitteet noudattavat muotoa etunimi.sukunimi@oulu.fi

www-sivut: www.oulu.fi/giellagas

Katsaus oppiaineeseen

Saamen kielen tulkkauksessa on mahdollista suorittaa perusopinnot (25 op). Tulkkauksen perusopintoja voi opiskella täysin itsenäisenä sivuainekokonaisuutena tai esimerkiksi saamen kielen tai saamelaisen kulttuurin opintojen sivuaineena. Oppiaine tarjoaa sellaisia taitoja ja valmiuksia, joita saamen kielen tulkit tarvitsevat käytännön tulkaustehtävissä.

Opinto-oikeus ja opintojen aloittaminen

Tulkkipäätöksen pääsemisen ehtona on, että opiskelijan äidinkieli on pohjoissaame tai hänellä on muuten äidinkieltä vastaava kielitaito. Sisään pääsykokeessa opiskelijaksi hyväksyttävän on osoitettava pohjoissaamen ja suomen sujuva suullinen taito.

Hakijalta ei edellytetä aiempia saamen kielen opintoja. Opetus annetaan periodiopetuksena Inarissa ja se kestää syys- ja keuhkukauden. Giellagas-instituutti järjestää opetuksen yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antavat laitoksen saamen kielen lehtorit.

Sijoittuminen työelämään

Kaikki tulkkauksen perusopinnot suorittaneet ovat sijoittuneet työelämään hyvin.

Saamen kielilaki antaa mahdollisuuden saamenkielisille asiakkaille omakieliseen palveluun asioidessaan esim. viranomaisissa tai sairaalassa ja näin ollen saame kielen tulkeille on kysyntää.

Oppiainekohtaisia käytännön ohjeita

Saamen kielen tulkkauksen opintokokonaisuus on suunniteltu sellaiseksi, että siihen osallistuminen ja sen menestyksellinen suorittaminen ei edellytä aikaisempia saamen kielen teoreettisia opintoja.

Oppiaineessa voi suorittaa perusopinnot. Jos opiskelijalla ei ole aikaisempia saamen kielen opintoja, hän suorittaa perusopintojen Saamen kielen peruskurssin 5 op. Erikoisalan sanasto 5 op on tällöin valinnainen saamen kielen peruskurssin suorittaneille. Jos opiskelija on jo aikaisemmin suorittanut saamen kielen opintoja ja hänellä on todistus niistä, hän suorittaa Erikoisalan sanasto 5 op osana perusopintoja.

Opintojaksot

Perusopinnot 25 op

683200P Saamen kielen peruskurssi 5 op

683201P Saamen ja suomen vertaileva kurssi 5 op

683202P Johdatus tulkkaukseen 5 op

683203P Tulkkausharjoitukset I 5 op
 683204P Tulkkausharjoitukset II 5 op
 683205P Erikoisalan sanasto 5 op

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

683205P: Erikoisalan sanasto, 5 op
 683202P: Johdatus tulkkaukseen, 5 op
 683201P: Saamen ja suomen vertaileva kurssi, 5 op
 683200P: Saamen kielen peruskurssi, 5 op
 683203P: Tulkkausharjoitukset I, 5 op
 683204P: Tulkkausharjoitukset II, 5 op

Opintojaksosten kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

683205P: Erikoisalan sanasto, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Pohjoissaame

Oahpamusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Opiskelija syventyy jonkin erikoisalan sanastoon.

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#u man nu erenoamáš suorggi sátnerádju. Studeanta #állá sátnerádjobarggu.

Sisältö:

Sanastonlaadinta (esim. lain tai terveydenhuollon sanasto), terminologia, käsité, käsitéjärjetelmä, määritelmä, termi ja terminografia.

Sisdoallu: Sátnelistu #állin (omd. lága dahje dearvvašvuo#a suorggi sánádat), terminologiija, doaba, doabaortnet, meroštallan, tearbma ja terminografiija.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat ja hárbhusat.

Oppimateriaali:

Suonuuti, Heidi 2006: Sanastotyön opas; Sanastotyön käsikirja 1988; Tommola, Hannu 1989: Sanat, säännöt ja sanoma. - Erikoiskielet ja käännösteoria, s. 299-309.

Oahppamateriaali: Suonuuti, Heidi 2006: Sanastotyön opas; Sanastotyön käsikirja 1988; Tommola, Hannu 1989: Sanat, säännöt ja sanoma. - Erikoiskielet ja käännösteoria, s. 299-309.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Sanastotyö ja essee

#a#ahanvuogit: Sátnerádjorgu ja essea.

Arviointiasteikko:

0#5

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Lehtori

Vástuolmmoš: Lektor.

Lisätiedot:

Jos opiskelija on jo aikaisemmin suorittanut saamen kielen opintoja ja hänellä on todistus niistä, hän suorittaa Erikoisalan sanasto 5 op osana perusopintoja.

Lassedi#ut: Jos studeanta lea juo ovdal #a#ahan sámeigiela oahpuid ja sus lea duo#aštus dain, de son #a#aha kurssa (5 o#) oassin vuo##oahpuid.

683202P: Johdatus tulkkaukseen, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Pohjoissaame

Oahpahusgiella: Davvisámeigiella.

Ajoitus:

1. vuosi

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Opiskelija hallitsee tulkkauksen perusteet.

Oahppanulbmil: Studeanta hálddaša dulkoma vuo##oáššiid.

Sisältö:

Tulkkausprosessin eri vaiheet, tulkin ominaisuudet, tulkkauksen teoriat, ja tulkkaustekniikka.

Sisdoallu: Dulkonproseassa muttut, dulkka iešvuo#at, dulkoma teorijiat ja dulkonteknihkka.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen.

Oollašuhttinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Johanna Saresvuo ja Sirkka-Liisa Ojanen 1988: Tulkin käsikirja; Hietanen, Kaarina 2004: Tulkkausviesti ammattina. - Alussa oli käännös, s. 277-293; Leinonen, Satu 2004: Asioimistulkkaus, paljon muutakin kuin asioimisen tulkkausta. - Alussa oli käännös, s. 294-304; Sunnari, Marianna 2004: Konferenssitulkkaus, tietoa, taitoa, yhteistyötä. - Alussa oli käännös, s. 305-316; Tommola, Jorma 2004: Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin? - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 9-20.

Oahppamateriaali: Johanna Saresvuo ja Sirkka-Liisa Ojanen 1988: Tulkin käsikirja; Hietanen, Kaarina 2004:

Tulkkausviesti ammattina. - Alussa oli käännös, s. 277-293; Leinonen, Satu 2004: Asioimistulkkaus, paljon muutakin kuin asioimisen tulkkausta. - Alussa oli käännös, s. 294-304; Sunnari, Marianna 2004:

Konferenssitulkkaus, tietoa, taitoa, yhteistyötä. - Alussa oli käännös, s. 305-316; Tommola, Jorma 2004: Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin? - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 9-20.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai essee

#a#ahanvuogit: Logaldattente dahje essea

Arviointiasteikko:

0#5

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Lehtori

Vástuolmmoš: Lektor.

683201P: Saamen ja suomen vertaileva kurssi, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Nickel, Klaus Peter , Samisk grammatikk , 1994

Sammallahti, Pekka , Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii , 2005

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Pohjoissaame

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee pohjoissaamen alueen kielellistä tilannetta ja osaa analysoida ja vertailla valtioiden kansalliskielten vaikutusta pohjoissaameen.

Oahppanulbmil: Studeanta dovda davvisámegiela dili ja máhtta analyseret ja veardádallat riikkaid váldogielaid váikkuhusaid davvisámegillii.

Sisältö:

Erilaisten tekstien lukemista, kirjoittamista, kommentointia, analysointia, huoltoa, perehtymistä alan oppaisiin ja kirjallisuuteen ja kielenhuollon harjoitustyön laatimista.

Sisdoallu: lešgu#etlágan teavsttaid lohkan, #állin, kommenteren, analyseren, giellagáhtten, #iek#un suorggi rávagirjjiide ja girjjálašvuhtii ja giellagáhttema hárjehusbarggu #állin.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen.

Ollašuhttinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

#állinrávvagat: www.sami.uit.no/aigecala/callinravvagat.html; Nickel, Klaus Peter (1990) 1994: Samisk grammatikk; Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii.

Oahppamateriála: #állinrávvagat: www.sami.uit.no/aigecala/callinravvagat.html; Nickel, Klaus Peter (1990) 1994: Samisk grammatikk; Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyöt ja essee

#a#ahanvuogit: Hárjehusbarggut ja essea.

Arviointiasteikko:

0#5

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Lehtori
Vástuolmmoš: Lektor.

683200P: Saamen kielen peruskurssi, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Nickel, Klaus Peter , Samisk grammatikk , 1990

Lisätiedot: s. 7-216.

Sammallahti, Pekka , Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii , 2005

Lisätiedot: s. 201-246.

Opintokohteen kielet: suomi

Taitotaso:

Laajuus:

5 op

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Pohjoissaame

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Opiskelija hallitsee saamen kielen kirjallisen käytön perusasiat ja keskeisen kieliopin.

Oahppanulbmil: Studeanta hálddaša sámegiela guovddáš giellaoahpas ja #álalaš geavaheami vuo##oáššiid.

Sisältö:

Saamen kielen oikeinkirjoitusharjoituksia, kirjallisten tuotosten analysointia ja kommentointia ja itsenäistä perehtymistä saamen kielen kielioppiin.

Sisdoallu: Sámegiela riehta#állinhárjehusat, #álalaš dujiid analyseren ja kommenteren ja iešieh#anas oahpásmuvvan sámegiela giellaohppii.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen.

Ollašuhttinvuogit: Logaldallamat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Nickel, Klaus Peter 1990: Samisk grammatikk s. 7-216; Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii s. 201-246.

Oahppamateriála: Nickel, Klaus Peter 1990: Samisk grammatikk s. 7-216; Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii s. 201-246.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyöt

#a#ahanvuogit: Hárjehusbarggut.

Arviointiasteikko:

0#5

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Lehtori

Vástuolmmoš: Lektor.

Lisätiedot:

Pakollinen jos ei aikaisempia saamen kielen opintoja.

Lassedie#ut: Bákkolaš jos eai leat ovddit oahput sámegielas.

683203P: Tulkkausharjoitukset I, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Pohjoissaame

Oahpamusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa tulkata eri tekstityyppisiä konsektiivi- ja simultaanitulkkaustilanteissa saamesta suomeen ja suomesta saameen. Opiskelija tuntee tulkkausprosessin eri vaiheet ja tulkkauksen tekniikkaa ja -teoriaa ja osaa soveltaa niitä tulkkaustöihinsä. Opiskelija osaa käyttää myös tulkkaamiseen liittyviä apuvälineitä ja tietolähteitä.

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta dulkot iešgu#etlágan teakstatiippaid konsektiiva- ja simultánadulkondilálašvuo#ain sámegielas suomagillii ja suomagielas sámegillii. Studeanta dovda dulkonproseassa muttuid ja dulkoma tekniikka ja teoriija ja máhtta heivehit daid dulkonhárjehusaide. Studeanta máhtta geavahit maid dulkomii laktáseaddji veahkkeneavvuid ja diehtogálduid.

Sisältö:

Eri tekstityyppien tulkkausharjoituksia saamesta suomeen ja suomesta saameen itsenäisesti ja ryhmissä ja aktiivista tuntiosallistumista.

Sisdoallu: Iešgu#etlágan teakstatiippaid dulkonhárjehusat sámegielas suomagillii ja suomagielas sámegillii ieh#anassii ja joavkkus ja aktiivvaláš oassálastin diimmuide.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat ja hárjehusat.

Oppimateriaali:

Johanna Saresvuo ja Sirkka-Liisa Ojanen 1988: Tulkin käsikirja; Hietanen, Kaarina 2004: Tulkkausviesti ammattina. - Alussa oli käännös, s. 277-293; Leinonen, Satu 2004: Asioimistulkkaus, paljon muutakin kuin asioimisen tulkkausta. - Alussa oli käännös, s. 294-304; Sunnari, Marianna 2004: Konferenssitulkkaus, tietoa, taitoa, yhteistyötä. - Alussa oli käännös, s. 305-316; Tommola, Jorma 2004: Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin? - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 9-20.

Oahppamateriaála: Johanna Saresvuo ja Sirkka-Liisa Ojanen 1988: Tulkin käsikirja; Hietanen, Kaarina 2004: Tulkkausviesti ammattina. - Alussa oli käännös, s. 277-293; Leinonen, Satu 2004: Asioimistulkkaus, paljon muutakin kuin asioimisen tulkkausta. - Alussa oli käännös, s. 294-304; Sunnari, Marianna 2004: Konferenssitulkkaus, tietoa, taitoa, yhteistyötä. - Alussa oli käännös, s. 305-316; Tommola, Jorma 2004: Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin? - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 9-20.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tulkkausharjoitukset

#a#ahanvuogit: Dulkonhárjehusat

Arviointiasteikko:

0#5.

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Lehtori

Vástuolmmoš: Lektor

683204P: Tulkkausharjoitukset II, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Pohjoissaame

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi

Áigi: 1. jahki

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa tulkata vaativahkoja tekstejä saamesta suomeen ja suomesta saameen. Opiskelija osaa soveltaa tulkkauksen metodeja tulkkauharjoituksissa ja analysoida saamenkielistä tulkattavaa aineista. Opiskelija syventää tulkkauksiaan konsekutiivi- ja simultaanitulkkauksilanteissa

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta dulkot váddásut teavsttaid sámegiellas suomagillii ja suomagielas sámegillii.

Studeanta máhtta heivehit dulkoma metodaid dulkonhárjehusain ja analyseret sámegielat gáldoávdnasa.

Studeanta #iek#uda dulkomis konsekutiiva- ja simultánadulkondilálašvuo#ain.

Sisältö:

Erilaisia tulkkauharjoituksia saamesta suomeen ja suomesta saameen itsenäisesti ja ryhmissä ja aktiivista tuntiosallistumista. tulkkauharjoituksia saamesta suomeen ja suomesta saameen.

Sisdoallu: lešgu#etlágan dulkonhárjehusat sámegiellas suomagillii ja suomagielas sámegillii ieh#anassii ja joavkkus ja aktiivvalaš oassálastin diimmuide.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat ja hárjehusat.

Oppimateriaali:

Johanna Saresvuo ja Sirkka-Liisa Ojanen 1988: Tulkin käsikirja; Hietanen, Kaarina 2004: Tulkkauksviesti ammattina. - Alussa oli käänös, s. 277-293; Leinonen, Satu 2004: Asioimistulkkauk, paljon muutakin kuin asioimisen tulkkaukta. - Alussa oli käänös, s. 294-304; Sunnari, Marianna 2004: Konferenssitulkkauk, tietoa, taitoa, yhteistyötä. - Alussa oli käänös, s. 305-316; Tommola, Jorma 2004: Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin? - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 9-20.

Oahppamateriaála: Johanna Saresvuo ja Sirkka-Liisa Ojanen 1988: Tulkin käsikirja; Hietanen, Kaarina 2004:

Tulkkauksviesti ammattina. - Alussa oli käänös, s. 277-293; Leinonen, Satu 2004: Asioimistulkkauk, paljon muutakin kuin asioimisen tulkkaukta. - Alussa oli käänös, s. 294-304; Sunnari, Marianna 2004:

Konferenssitulkkauk, tietoa, taitoa, yhteistyötä. - Alussa oli käänös, s. 305-316; Tommola, Jorma 2004: Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin? - Kieli, teksti ja kääntäminen, s. 9-20.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tulkkauharjoitukset

#a#ahanvuogit: Dulkonhárjehusat

Arviointiasteikko:

0#5

Árvvoštallan: 0-5

Vastuuhenkilö:

Lehtori

Vástuolmmoš: Lektor.